

Департамент культури, туризму, національностей та релігій
Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека
для дітей "Юний читач" Запорізької обласної ради

**Джоан Роулінг.
Найвідоміша історія успіху
XXI століття.**

**До 60-річчя від дня народження британської пи-
сьменниці, сценаристки та продюсерки**

Інформаційно-методичний матеріал

**Запоріжжя
2025**

Джоан Роулінг. Найвідоміша історія успіху ХХІ століття. До 60-річчя від дня народження британської письменниці, сценаристки та продюсери: інформаційно-методичний матеріал / укладач М. В. Сотник. – Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач". – Запоріжжя, 2025. – 20 с.

Інформаційно-методичний матеріал «Джоан Роулінг. Найвідоміша історія успіху ХХІ століття» підготовлено до 60-річчя від дня народження британської письменниці, сценаристки та продюсерки Джоан Роулінг.

Видання містить коротку біографічну довідку, цікаві факти про життя і творчість письменниці, добірку цитат, рекомендації щодо оформлення книжкової виставки, ідеї бібліотечних заходів, а також детальні методичні розробки інтерактивних форм роботи з дітьми та підлітками: літературного квесту, творчої студії та літературного ток-шоу.

Матеріал адресовано бібліотечним працівникам, педагогам, організаторам дитячого читання та всім, хто прагне популяризувати творчість Джоан Роулінг, розвивати інтерес до книги, підтримувати читацьку активність дітей і молоді та надихати їх на творчість, саморозвиток і віру у власні сили.

Укладач

Марина СОТНИК

Редагування

Людмила ВЕСЕЛОВА

Комп'ютерна верстка

Марина СОТНИК

Відповідальний за випуск

Олена ЛІТВАК

31 липня 2025 року виповнюється 60 років Джоан Роулінг – британській письменниці, яка подарувала світові одну з найвідоміших книжкових історій сучасності. Її ім'я давно стало символом сили уяви, віри в себе та любові до читання, а цикл романів про Гаррі Поттера об'єднав мільйони дітей і дорослих у різних куточках світу.

Історія Джоан Роулінг – це приклад того, як наполегливість допомагає здійснювати найсміливіші мрії. Майбутня письменниця пережила непрості життєві обставини: втрату матері, фінансові труднощі, самотнє материнство та численні відмови видавництва. Проте вона не відмовилася від своєї ідеї й продовжувала працювати над рукописом, який згодом змінив сучасну дитячу літературу.

Сьогодні книги Джоан Роулінг перекладено більш ніж 80 мовами, їхній загальний наклад перевищує 600 мільйонів примірників, а історія хлопчика-чарівника стала справжнім культурним феноменом. Водночас творчість письменниці нагадує читачам про важливі людські цінності: дружбу, сміливість, відповідальність, здатність робити моральний вибір і не втрачати надії навіть у найтемніші часи.

Ювілей письменниці – чудова нагода для бібліотек провести літературні заходи, які допоможуть дітям і підліткам не лише познайомитися з творчістю авторки, а й замислитися над тим, що справжня магія народжується не від чарівної палички, а від знань, фантазії, праці та віри у власні сили.

Приклади заходів для дітей та підлітків

Книжкова виставка «Магія починається з книги»

Розділ I «Історія, яка підкорила світ»

- книги серії про Гаррі Поттера;
- цікаві факти про створення циклу.

Розділ II «Магія уяви Джоан Роулінг»

- інші твори письменниці;
- видання про світ магії та фантастики.

Розділ III «Від мрії до світового успіху»

- біографічні матеріали;
- статті про письменницю;
- вислови Джоан Роулінг про творчість, книги та читання.

Літературний квест «У пошуках магії Гогвортсу»

Вікова категорія: 8–12 років.

Форма: літературний квест.

Мета:

- популяризувати творчість Джоан Роулінг та заохочувати дітей до читання через інтерактивну гру;
- розширити знання учасників про книги серії «Гаррі Поттер»;
- розвивати логічне мислення, уважність, пам'ять, уміння працювати в команді, комунікативні навички та творчу уяву;
- формувати інтерес до бібліотеки як простору відкриттів і захопливого дозвілля.

Обладнання:

- книги Джоан Роулінг;
- книжкова виставка «Магія починається з книги»;
- конверти із завданнями;
- картки з ребусами та анаграмами;
- маршрутні листи;
- бейджі або стрічки для команд;
- декоративний «лист із Гогвортсу»;
- елементи тематичного оформлення (капелюх, чарівна паличка, сова, ключі, свічки, зірки тощо);
- дипломи «Почесний учень бібліотеки магії»;
- невеликі сувеніри або книжкові закладки.

Попередня підготовка:

- бібліотекар оформлює книжкову виставку, готує маршрутні листи та завдання для кожної станції;
- простір бібліотеки прикрашається у стилі чарівної школи: можна використати прапорці факультетів, тематичні плакати, паперові сови, зірки, «летючі» ключі, валізи, книги тощо.

Учасники об'єднуються у 2–4 команди по 5–7 осіб.

Хід заходу

1. Вступне слово бібліотекаря

Вітаю вас у нашій бібліотеці! Сьогодні вона перетворилася на справжню школу чарівництва. Але потрапити до неї можуть лише ті, хто любить книги, уважно читає та вміє працювати разом. Сьогодні на вас чекає незвичайна пригода – літературний квест «У пошуках магії Гогвортсу».

Кожна команда отримає маршрутний лист і вирушить у подорож станціями. За кожне виконане завдання ви отримуватимете частину чарівного пароля. Якщо на-

прикінці всі частини складуться правильно, ви відкриєте головну таємницю бібліотеки магії.

2. Отримання листа із Гогвортсу

Бібліотекар урочисто відкриває конверт.

Шановні юні чарівники!

Бібліотека отримала важливе доручення від Школи чаклунства і чарівництва Гогвортс. Магія почала зникати зі сторінок книжок, і лише найкращі читачі можуть її повернути. Для цього потрібно пройти всі випробування, проявити кмітливість, дружбу та любов до книг.

*Бажаємо успіху!
Професори Гогвортсу.*

3. Команди отримують маршрутні листи

Станція 1. «Сортувальний капелюх»

Мета: пригадати героїв та події книг.

Команди по черзі відповідають на запитання ведучого.

- Як називається школа, де навчався Гаррі Поттер? (*Гогвортська школа чарів і чаклунства, скорочено Гогвортс*);
- Хто подарував Гаррі першу чарівну паличку? (*Майстер Гаррік Олівандер*);
- Як звали друзів Гаррі? (*Рон Візлі та Герміона Грейнджер*);
- Який птах приносив листи? (*сова*);
- Яке створіння охороняло банк Грінготс? (*Банк Грінготс охороняли гобліни*);
- Як називається гра на мітлах? (*квідич*);
- Хто був директором Гогвортсу? (*Албус Дамблдор*);
- Як звали сову Гаррі? (*Гедвіга, біла полярна сова*).

За правильні відповіді команда отримує першу літеру чарівного слова.

Станція 2. «Чарівні заклинання»

Команди отримують картки з анаграмами та розгадують їх.

Анаграми:
РГАРІ
ІГЕРМОНА

ГВГОРТОС
АПЛИЧАК
АГІЯМ

Відповіді:

Гаррі

Герміона

Гогвортс

Паличка

Магія

Далі командам пропонують розв'язати кілька простих ребусів за мотивами книг.

Ребус 1: Магічний предмет

Як читати: Літера "М" + зображення олівця (прибираємо першу літеру "о" і останню "ь") + літера "А".

Підказка: Цей пристрій допомагає роздивитися таємні спогади.

Відповідь: М + АВТОМОБІЛЬ (без АВТ та ЛЬ) + А = **Мандрівець** (або, якщо йдеться про предмет з фільмів, — **Омут пам'яті**).

Ребус 2: Улюблений напій

Як читати: Зображення пива (або кухоль з піною) + кома в кінці (забираємо останню літеру) + склад "РА" + літера "С".

Підказка: Найпопулярніший напій серед студентів Гогвортсу у Гогсмеді.

Відповідь: ПИВ (без В) + РА + С = **Пивас**.

Ребус 3: Ім'я персонажа

Як читати: Склад "СІ" + зображення гори (забираємо дві останні літери "ра") + літера "У" + літера "С".

Підказка: Лісничий Гогвортсу.

Відповідь: СІ + ГОРА (без РА) + У + С = **Сігорус**.

Ребус 4: Шкільний предмет

Як читати: Нота "ДО" + кома на початку (забираємо першу літеру) + зображення лісу + кома в кінці.

Підказка: Урок, на якому вивчають магічних істот.

Відповідь: ДО (без Д) + ЛІС (без С) = **Олі** (або **Догляд**).

Ребуси по смайликах до роману «Гаррі Поттер і таємна кімната»

Змія (Слизерин) + Дім (Кімната) = Слизеринська таємна кімната;

Павук (☠Арагог) + Страх (Жах) + Змія (Василіск) = Арагог, жах Василіска;

Книга (Щоденник) + Змія (Том Редл) + Хлопчик (Гаррі) = Щоденник Тома Редла, Гаррі;

Кіт (Місіс Норіс) + Зелений (Зелена рідина) + Камінь (Статуя) = Місіс Норіс, закам'яніла;

Змія (Василіск) + Меч □ (Меч Ґрифіндора) + Кубок (Кубок Годрика Ґрифіндора) = Василіск, Меч Ґрифіндора;

Хлопчик (Гаррі) + Блискавка □ (Шрам) + Змія (Василіск) = Гаррі, шрам, Василіск;

Туалет (Плаксива Міртл) + Змія (Василіск) + Знак питання □ (Таємниця) = Плаксива Міртл, Василіск, таємниця

За виконання завдання отримують наступну підказку.

Станція 3. «Кабінет зілляваріння»

На столі лежать предмети або картки з зображеннями фантастичних предметів чи істот.

Завдання: Знайти зайвий предмет чи істоту.

- **Чарівні предмети:** Чарівна паличка, Плащ-невидимка, Золотий Снич, Горокракси, Розподілюваний капелюх (батарейка, комп'ютер, електрочайник тощо можуть бути зайвими у магичному списку);
- **Магічні істоти:** Фенікс, Василіск, Гіпогриф, Демімаска (вуж, орел, вовк тощо можуть бути зайвими у магичному списку).

Завдання: Скласти рецепт «Зілля гарного настрою».

У всесвіті Гаррі Поттера «зіллям гарного настрою» називають **Ейфорійний еліксир** (або Еліксир радості), який здатний викликати неймовірну радість та сміх.

Магічний рецепт (за каноном Гогвортсу): *Еліксир, що викликає ейфорію, яскраво-жовтого кольору. Спричиняє нестримну радість, проте вимагає обережності: можливі побічні ефекти, такі як бурхливий спів чи бажання смикнути перехожих за ніс.*

Інгредієнти: 3 сушені смокви, 1 столова ложка насіння рицини, 300 мл настою гіркої полину.

Приготування: Замочити сушені смокви у настої полину та залишити настоюватися добу. Додати насіння рицини та підігріти суміш на повільному вогні до утворення золотистого відтінку. Перед вживанням зробити паличкою рух у формі цифри вісім і сказати магичне заклинання: *"Ейфоріум!"*

Завдання: Відгадати логічні загадки.

Наприклад:

Без мене не літає жодна мітла, але я не вітер. Що це? (Відповідь: *магія*)

Що важливіше для чарівника: чарівна паличка чи знання? (Відповідь: *знання*)

Після виконання завдань команда отримує третю частину пароля.

Станція 4. «Заборонений ліс»

У різних місцях бібліотеки сховано картки із символами або словами.
За допомогою підказок учасники шукають їх серед книжкових полиць.

Наприклад:

- Знайдіть книгу, де Гаррі Поттер уперше зустрічає свого друга Рона.
- Знайдіть книжку із серії про Гаррі Поттера, на обкладинці якої зображено дракона.

У знайденій книзі захована наступна підказка.

Станція 5. «Платформа 9^{3/4}»

Команди збираються разом. Із отриманих літер-підказок (складів) потрібно скласти слово.

Наприклад, це можуть бути слова: ДРУЖБА або ЧИТАННЯ

Після цього бібліотекар просить команди пояснити: Чому саме це слово, на їхню думку, стало ключем до цієї подорожі?

Діти висловлюють свої думки.

Бібліотекар підсумовує: Саме дружба, сміливість, взаємодопомога та любов до книг допомагали героям Джоан Роулінг долати всі труднощі. І саме книги відкривають перед нами справжню магію знань.

4. Підбиття підсумків

Бібліотекар підраховує бали. Усі команди отримують дипломи **«Почесний учень бібліотеки магії»**. Переможці – невеликі подарунки (закладки, наліпки, блокноти тощо).

Рефлексія:

Бібліотекар пропонує дітям завершити речення:

- ✓ Сьогодні я дізнався(лася)...
- ✓ Найцікавішим для мене було...
- ✓ Після квесту мені захотілося прочитати...
- ✓ Магія книг для мене – це...

Поради бібліотекареві:

Якщо учасники ще не читали всі книги про Гаррі Поттера, варто включати запитання різного рівня складності, щоб кожна дитина могла відчути успіх.

За можливості використовуйте музичний супровід із фільмів про Гаррі Поттера (з дотриманням авторського права) або інструментальні композиції у схожому казковому стилі.

Атмосферності додадуть костюми бібліотекарів (мантиї, капелюхи, чарівні палички), тематична фотозона та книжкова виставка.

Наприкінці заходу запропонуйте дітям обрати книгу Джоан Роулінг або інший твір у жанрі фентезі для домашнього читання.

Літературна студія **«Магія народжується у словах»**

Вікова категорія: 12–16 років.

Форма: літературна студія (творча майстерня).

Мета:

- ознайомити підлітків із життям і творчістю Джоан Роулінг;
- показати, як народжується художній задум і створюються фантастичні світи;
- розвивати творчу уяву, фантазію, образне мислення, навички роботи в команді та презентації власних ідей;
- заохочувати до читання сучасної літератури й власної літературної творчості.

Обладнання:

- книги Джоан Роулінг;
- книжкова виставка «Магія починається з книги»;
- презентація про життя письменниці;
- картки із творчими завданнями;
- ватмани або аркуші А3;
- кольоровий папір, фломастери, олівці;
- стікери;
- наліпки або дипломи учасників;
- музичний супровід (спокійна інструментальна музика).

Попередня підготовка:

- у бібліотеці оформлюється тематична книжкова виставка;
- на окремому столі розміщуються матеріали для творчої роботи;
- за бажанням можна підготувати фотозону у стилі чарівної бібліотеки.

Хід заходу

1. Вступне слово бібліотекаря

Коли ми відкриваємо цікаву книгу, здається, ніби потрапляємо до іншого світу. Ми знайомимося з героями, переживаємо разом із ними пригоди, віримо у дива. Але чи замислювалися ви, звідки беруться ці світи?

Сьогодні ми спробуємо зазирнути до творчої майстерні письменника і дізнатися, як звичайна ідея перетворюється на книгу, яку читають мільйони людей.

2. Інформаційний блок «Шлях до мрії» (бібліотекар розповідає про життєвий та творчий шлях Джоан Роулінг; можна скористатись матеріалами, поданим у додатках).

Орієнтовні теми для висвітлення:

- Якою була письменниця в дитинстві?
- Коли вона почала писати?
- Як виникла ідея Гаррі Поттера?
- Чому шлях до успіху був непростим?
- Які риси характеру допомогли їй досягти мети?

Під час розповіді демонструються фотографії, обкладинки книг, цікаві факти.

Наприкінці бібліотекар звертається до учасників:

Як ви думаєте, чи могла б ця історія статися, якби Джоан Роулінг після кількох відмов перестала писати? (Відбувається коротке обговорення).

3. Міні-дискусія «У чому секрет успіху?»

Учасникам пропонується відповісти на запитання.

- Чи достатньо лише таланту?
- Що важливіше – натхнення чи праця?
- Чи можна навчитися вигадувати цікаві історії?
- Які книги надихають вас?

Бібліотекар підсумовує: Будь-яка велика історія починається з маленької ідеї.

4. Творча майстерня «Створи власний магічний світ»

Учасники об'єднуються у невеликі команди або працюють індивідуально.

Кожна команда/учасник отримує картку із завданням.

Потрібно придумати:

- ✓ назву чарівного світу;
- ✓ хто його мешканці;
- ✓ які правила там діють;

- ✓ які незвичайні місця існують;
- ✓ чим цей світ відрізняється від нашого.

Свої ідеї учасники оформлюють у вигляді невеликої схеми або карти. *(на виконання – 15 хвилин).*

5. Творче завдання «Народження героя»

Кожен учасник (або команда) створює власного фантастичного персонажа.

Потрібно придумати:

- ✓ ім'я;
- ✓ зовнішність;
- ✓ чарівні здібності;
- ✓ сильні сторони;
- ✓ слабкі сторони;
- ✓ найбільшу мрію;
- ✓ головного друга або помічника.

За бажанням героя можна намалювати.

6. Творче завдання «Школа магії майбутнього»

Команди вигадують власну школу чарівництва.

Необхідно придумати:

- ✓ назву;
- ✓ девіз;
- ✓ емблему;
- ✓ факультети;
- ✓ навчальні предмети;
- ✓ незвичайні правила.

7. Презентація творчих робіт

Кожна команда має 3–5 хвилин, щоб презентувати свій проєкт.

Під час презентації учасники пояснюють:

- Що надихнуло на вибір?
- Який герой став головним?
- Яку історію можна було б написати про цей світ?

Бібліотекар заохочує учасників ставити запитання одне одному.

8. Підбиття підсумків бібліотекарем

Джоан Роулінг колись теж починала з маленького задуму, який народився під час звичайної поїздки потягом. Вона повірила у свою історію – і сьогодні її книги читає весь світ.

Можливо, серед вас теж є майбутні письменники, художники чи сценаристи. Адже кожна велика книга починається з одного запитання: «А що, якби?..»

Рефлексія

Учасники завершують речення.

- Сьогодні мене найбільше здивувало...
- Найцікавішим було...
- Я зрозумів (зрозуміла), що...
- Тепер мені хочеться...
- Якби я написав(ла) книгу, вона була б про...

Завершення заходу

Бібліотекар запрошує учасників оформити виставку творчих робіт «Світ, який народився у словах».

До експозиції можна включити:

- малюнки;
- карти вигаданих світів;
- портрети персонажів;
- емблеми шкіл магії;
- короткі оповідання;
- комікси;
- назви вигаданих книжок із анотаціями.

На завершення учасники отримують дипломи або сертифікати «Юний творець фантастичних світів».

Поради бібліотекареві

Не оцінюйте творчі роботи за принципом «кращий – гірший». Головна мета студії – підтримати фантазію та дати кожному можливість висловити власні ідеї.

Якщо учасники соромляться презентувати свої роботи, можна організувати «галерею творчих світів»: усі розміщують свої роботи на столах або стендах, а решта знайомляться з ними у форматі вільного перегляду, залишаючи на стікерах доброзичливі відгуки чи запитання.

За можливості варто підготувати окремий стіл із книгами сучасного українського й зарубіжного фентезі. Це допоможе підліткам побачити, що фантастичні світи існують не лише у творах Джоан Роулінг, а й у багатьох інших авторів, і може стати гарною мотивацією до подальшого читання.

Наприкінці можна провести невеликий ритуал «Лист самому собі – майбутньому автору». Запропонуйте кожному написати кілька рядків про історію, яку він або вона мріє колись створити, скласти лист у конверт і залишити його в бібліотеці до наступного літа або наступного Дня народження Джоан Роулінг. Через рік учасники можуть повернутися, прочитати свої листи й побачити, як змінилися їхні ідеї та творчі плани.

Літературне ток-шоу «Магія успіху Джоан Роулінг»

Вікова категорія: 13–17 років.

Форма: літературне ток-шоу.

Мета:

- ознайомити підлітків із життєвим шляхом Джоан Роулінг як прикладом наполегливості, віри у власні сили та творчої самореалізації;
- розвивати критичне мислення, уміння аргументовано висловлювати власну думку, вести дискусію та працювати в команді;
- популяризувати читання сучасної художньої літератури;
- мотивувати молодь до досягнення власних цілей.

Обладнання:

- книги Джоан Роулінг;
- презентація або слайди з фотографіями письменниці;
- книжкова виставка «Магія починається з книги»;
- картки із запитаннями;
- стікери різних кольорів;
- ватман або фліпчарт;
- маркери;
- картки «Так», «Ні», «Не знаю» (для інтерактивного голосування).

Попередня підготовка:

- у приміщенні оформлюється книжкова виставка;
- стільці бажано розташувати півколом або колом, щоб усі учасники бачили один одного;
- на видному місці розміщується плакат із назвою ток-шоу.

Хід заходу

1. Вступне слово бібліотекаря

Кожен із нас хоча б раз чув історію про Гаррі Поттера. Але сьогодні ми говоримо не лише про книги, а й про людину, яка їх написала.

Світ знає Джоан Роулінг як одну з найуспішніших письменниць сучасності. Проте її шлях до успіху був зовсім не казковим. Вона пережила втрату близької людини, фінансові труднощі, самотньо виховувала маленьку доньку, отримала багато відмов від видавництва. І все ж не відмовилася від своєї мрії.

Чи можна навчитися не здаватися? Чи достатньо одного таланту для успіху? Чи потрібні сучасній молоді книги, які навчають добра? Саме про це ми поговоримо сьогодні.

2. Інформаційний блок «Історія, яка змінила світ» (бібліотекар знайомить учасників із біографією письменниці; можна скористатись матеріалами, поданим у додатках).

Доцільно звернути увагу на:

- дитячу любов до книг;
- появу ідеї Гаррі Поттера;
- непростий життєвий період;
- дванадцять відмов видавництва;
- світовий успіх романів;
- благодійну діяльність письменниці.

Після розповіді бібліотекар пропонує переглянути кілька фотографій або коротке відео про Джоан Роулінг.

3. Інтерактивне опитування «Що ви думаєте?» (Учасники голосують картками «Так», «Ні», «Не знаю»).

Приклади тверджень:

- Успішними стають лише дуже талановиті люди.
- Якщо кілька разів отримав відмову – варто відмовитися від своєї мрії.
- Художні книги можуть змінити життя людини.
- Поразки іноді допомагають стати сильнішими.

Після кожного голосування кілька учасників пояснюють свою позицію.

4. Ток-шоу «Магія успіху»

Бібліотекар виступає модератором дискусії.

Запитання 1

Чому, на вашу думку, видавництва спочатку не вірили в успіх книги?

Орієнтовні думки для підсумку:

- ✓ невідома авторка;
- ✓ великий обсяг книги;

- ✓ сумніви щодо популярності жанру;
- ✓ видавничі ризики.

Запитання 2

Які труднощі пережила Джоан Роулінг?

Після відповідей бібліотекар наголошує:

Життєві труднощі не стали перешкодою для творчості. Навпаки, вони навчили письменницю цінувати кожну можливість.

Запитання 3

Чи можна назвати її історію прикладом незламності?

Можливі напрями розмови:

- ✓ віра у власну ідею;
- ✓ наполегливість;
- ✓ працелюбність;
- ✓ вміння починати знову.

Запитання 4

Які якості допомагають людині здійснювати свої мрії?

Учасники записують свої варіанти на стікерах.

Наприклад:

- ✓ працьовитість;
- ✓ сміливість;
- ✓ відповідальність;
- ✓ терпіння;
- ✓ наполегливість;
- ✓ підтримка друзів;
- ✓ віра у себе.

Після цього стікери розміщуються на дошці.

Запитання 5

Чи потрібна сьогодні молоді художня література, яка навчає добра?

Для пожвавлення дискусії бібліотекар може запропонувати учасникам навести приклади книжок, герої яких стали для них прикладом мужності, чесності чи доброти.

5. Вправа «Моя формула успіху»

Бібліотекар говорить: У кожної людини свій шлях до успіху. Але кожен шлях починається з першого кроку.

На великому ватмані намальовано символічні сходинки або зірку.

Кожен учасник отримує два стікери.

На першому записує: «Моя мрія...»

На другому: «Перший крок, який я можу зробити вже сьогодні...»

Усі стікери розміщуються на спільному плакаті «Моя формула успіху».

Плакат можна залишити в бібліотеці як тематичну виставку.

6. Підбиття підсумків

Бібліотекар підсумовує:

Джоан Роулінг часто говорить, що найбільші зміни починаються тоді, коли людина не боїться робити перший крок.

Її історія доводить: талант має велике значення, але без наполегливої праці, віри у власні сили та готовності долати труднощі навіть найкраща ідея може так і залишитися мрією.

Кожен із нас пише власну історію успіху. І дуже хочеться, щоб вона була історією про сміливість, розвиток і здійснення мрій.

Рефлексія

Бібліотекар пропонує учасникам завершити одне з речень:

- ✓ Найбільше мене сьогодні вразило...
- ✓ Після цієї зустрічі я замислився (замислилася) над...
- ✓ Я зрозумів (зрозуміла), що успіх – це...
- ✓ Для мене головний урок історії Джоан Роулінг полягає в тому, що...

Поради бібліотекареві

Ток-шоу має проходити у форматі відкритої розмови. Не варто оцінювати відповіді учасників як «правильні» чи «неправильні» – важливо підтримувати аргументовану дискусію та повагу до різних поглядів.

Щоб залучити до розмови навіть сором'язливих підлітків, можна використовувати анонімні картки або стікери, на яких вони записують свої думки чи відповіді. Це допоможе висловитися кожному.

Якщо є технічна можливість, варто доповнити захід короткими уривками з інтерв'ю Джоан Роулінг або її знаменитої промови перед випускниками Гарвардського університету «The Fringe Benefits of Failure». У ній письменниця розмірковує про цінність невдач, силу уяви та важливість не боятися починати спочатку. Такі матеріали можуть стати гарним приводом для глибшого обговорення.

Додатки

Коротка біографічна довідка

Джоан Роулінг (Joanne Rowling) народилася 31 липня 1965 року в місті Сйт поблизу Брістоля (Велика Британія). Ще змалку вигадувала історії та записувала власні казки. Власні фантастичні розповіді любила розповідати своїй сестрі. За її спогадами, своє перше оповідання письменниця створила вже в 5 або 6 років.

У 1982 році Роулінг провалила вступні іспити до Оксфордського університету. Навчалася в Університеті Ексетера, де вивчала французьку мову та класичну філологію, закінчила його зі ступенем бакалавра класичної філології і французького. Після закінчення університету працювала викладачкою англійської мови в Португалії, науковим співробітником і секретарем-перекладачем в міжнародній організації «Міжнародна амністія».

У 1990 році Роулінг, залишивши роботу в «Міжнародній амністії», вирішила переїхати з Манчестера в Лондон. По дорозі в поїзді на вокзал Кінгс-Крос у неї і виникла ідея створення роману про Гаррі Поттера. Станція саме цього вокзалу стала в її книгах воротами в чарівний світ. Для самої письменниці цей вокзал так само символічний. Саме тут в 1964 році познайомилися її батьки.

Наступні кілька років стали для Роулінг непростими: вона втратила матір, пережила невдалий шлюб, самотійно виховувала доньку й жила на соціальну допомогу. Саме тоді вона завершувала рукопис першої книги.

У 1997 році після численних відмов роман «Гаррі Поттер і філософський камінь» був надрукований невеликим накладом. Успіх перевершив усі очікування. Згодом цикл із семи романів став одним із найпопулярніших у світі, а його екранізації отримали міжнародне визнання.

Окрім історій про Гаррі Поттера, Джоан Роулінг є авторкою казки «Казки барда Бідла», книги «Фантастичні звірі і де їх шукати», роману «Різдвяне поросятко».

У 2013 році Роулінг вирішила перейти на книги для дорослих і випустила кримінальний роман "Кувала зозуля". Вийшов він під ім'ям Роберта Галбрейта. Через деякий час журналісти зрозуміли, що під Галбрейтом ховається сама Джоан Роулінг. Британка тоді лише написала, що задоволення в цій роботі їй принесла саме можливість опублікувати книгу без необхідності виправдовувати очікування читачів.

Сьогодні Роулінг щаслива в другому шлюбі з Нілом Майклом Мюрреєм. У них народився син Девід Гордон. Своїй дочці Маккензі Джоан Роулінг присвятила книгу «Гаррі Поттер і Принц-напівкровка».

За внесок у літературу Джоан Роулінг отримала численні міжнародні нагороди та відзнаки. Її творчість продовжує надихати нові покоління читачів у всьому світі.

Письменниця активно займається благодійністю, підтримує освітні та гуманітарні проєкти, допомагає організаціям, що опікуються дітьми та людьми з тяжкими за-

хворюваннями. Джоан Роулінг – великий друг України. У себе в соціальних мережах вона веде інформаційну роботу, а також допомагає українським дітям.

Цікаві факти про Джоан Роулінг

1. Першу казку написала у шість років.

Вона розповідала про кролика на ім'я Кролик (Rabbit), який захворів на кір і вирушив у гості до своїх друзів.

2. Гаррі Поттер народився у потязі.

Вокзал Кінгс-Крос в Лондоні для всіх шанувальників творчості Джоан Роулінг грає особливу роль. Саме тут зародилась ідея історії про хлопчика-чарівника Гаррі Поттера, коли потяг між Манчестером і Лондоном затримався на кілька годин. За словами письменниці, образ головного героя настільки чітко постав перед нею, що вона майже одразу почала продумувати цілий чарівний світ. Саме тоді письменниця уявила хлопчика в окулярах, який не знав, що він чарівник.

3. Перші розділи вона писала у кав'ярнях.

Молода мама приходила туди разом із маленькою донькою. Поки дитина спала у візочку, Джоан працювала над рукописом.

4. Дванадцять видавництв відмовилися друкувати роман.

Коли в 1995 році Джоан закінчила роман «Гаррі Поттер та філософський камінь», 12 видавництв, у які вона відправила рукопис, відмовилися її видавати. Лише через рік їй відповіли з невеликого лондонського видавництва Bloomsbury.

5. Рішення ухвалила восьмирічна дівчинка.

Перші глави книги дали прочитати 8-річній Алісі Ньютон, доньці голови компанії, яка зажадала продовження. Саме її захоплення допомогло книзі побачити світ.

6. Ініціали замість імені.

Видавець порадив друкувати книжку під ім'ям J. K. Rowling, щоб хлопчики охочіше її читали. Літеру «К.» письменниця запозичила від імені своєї бабусі Кетлін, хоча другого власного імені не має.

7. Реальні прототипи.

Прізвище «Поттер» письменниця запозичила у сусідів із дитинства, а станцію «Кінгс-Кросс», звідки відправлявся Гогвортс-Експрес, обрала тому, що там колись познайомилися її батьки.

8. Перша книга про Гаррі Поттера створювалася в складний для Роулінг час.

На той час її мати страждала на розсіяний склероз, який і привів до її смерті. За словами письменниці, ця подія дуже вплинула на настрій її дебютного роману та деякі його

деталі. Зокрема, страшні істоти, що висмоктують радість, були створені письменницею на основі особистого досвіду боротьби Ролінг із клінічною депресією.

9. За словами Джоан Роулінг, в романах про Гаррі Поттера дуже багато біографічних фактів з її життя.

Так, один з головних персонажів Герміона, за визнанням самої письменниці, – це карикатура на її саму в 11 років, кращий друг Гаррі Поттера Рон Візлі багато в чому дуже схожий на її шкільного друга дитинства Шона Харріса, а головному героєві романів Роулінг подарувала свій день народження. Тепер шанувальники серії романів Джоан Роулінг 31 липня святкують день народження Гаррі Поттера. Багато в чому на роман вплинула і смерть матері письменниці. Роулінг зазначає, що докладно описавши втрату батьків Гаррі в першій книзі серії, вона допомогла сама собі впоратися з важкою втратою.

10. Дні народження.

У Джоан та її головного героя Гаррі Поттера день народження в один день – 31 липня.

11. Коли Роулінг починала писати перший роман про Гаррі Поттера, який прославить її на весь світ, вона вважала себе «найбільшою невдахою».

Її особисте життя було зруйноване, вона розлучилася зі своїм першим чоловіком, з яким познайомила в Португалії, залишилася одна і без роботи з маленькою донькою на руках.

12. Вже через три роки після виходу книги було оголошено аукціон серед видавців на право її випуску.

13. «Гаррі Поттер і Кубок вогню» – четверта книга, яка побила всі рекорди продажу.

Тільки за перший день у США та Великій Британії було продано 372 775 екземплярів книги. Сама Роулінг потім зізналася, що писала її важко, а один із розділів переписувала 13 разів. Але і це був лише початок, як з'ясувалося. У 2007 році вона випустила фінальну книгу – «Гаррі Поттер та Дари смерті». Її продажі за перший день досягли цифри в 11 мільйонів екземплярів та побила всі рекорди продажів в історії.

14. За п'ять років Роулінг пройшла шлях від життя на соціальну допомогу до статусу мультимільонера.

Письменниця отримує доходи як від продажу книг про Гаррі Поттера, так і від використання образу маленького чарівника – від бродвейських постановок до тематичних парків розваг.

15. Книги про Гаррі Поттера перекладено більш ніж 80 мовами.

16. Це одна з найуспішніших книжкових серій в історії.

Романи про Гаррі Поттера стали серією книг, що найбільше продаються. Загальний наклад перевищує 600 мільйонів примірників. А знятий на їх основі всесвіт Гаррі Поттера став третьою за касовими зборами серією фільмів. Попереду тільки кіновсесвіт MARVEL та "Зоряні війни".

17. Інші грані творчості.

Попри колосальний успіх магічної саги, творчість Джоан Роулінг не обмежується лише Гогвортсом. Вона писала «дорослі» романи, як-от «Несподівана вакансія». Створила цикл детективів про детектива Корморана Страйка під чоловічим псевдонімом Роберт Гелбрейт. Згодом написала дитячу казку «Ікабог», кошти від продажу якої спрямувала на допомогу постраждалим від пандемії.

18. Джоан Роулінг постійно грає зі своїм ім'ям.

Книги вона підписує на чоловічий манер псевдонімами Дж.К.Роулінг або Роберт Галбрейт, а вдома її взагалі називають Джо.

19. Значну частину своїх статків письменниця спрямовує на благодійність.

Дж. К. Роулінг після визнання стала помітним благодійником. Вона підтримує багато благодійних організацій. За свою діяльність в 2007 році вона отримала друге місце в номінації «Людина року» і потрапила в топ-50 найвпливовіших знаменитостей, а в 2010 стала «найвпливовішою жінкою Великобританії».

20. Джоан Роулінг переконана: найважливіша магія – це сила людської уяви.

Цитати, які надихають

Ці вислови можна використати для оформлення книжкових виставок, презентацій, інформаційних стендів або як епіграф до заходу.

«Невдача позбавила мене всього зайвого. Саме тоді я зрозуміла, що можу вижити» (Джоан Роулінг);

«Уява – це не лише здатність вигадувати. Вона допомагає нам співпереживати іншим людям» (Джоан Роулінг);

«Саме наш вибір показує, ким ми є насправді, значно більше, ніж наші здібності» (Альбус Дамблдор, «Гаррі Поттер і Таємна кімната»);

«Щастя можна знайти навіть у найтемніші часи, якщо не забувати запалювати світло» (Альбус Дамблдор, «Гаррі Поттер і в'язень Азкабану»);

«Не варто жити лише мріями, забуваючи про справжнє життя» (Альбус Дамблдор, «Гаррі Поттер і філософський камінь»).

Бібліографія

Книги авторки

- Ролінг, Дж. К. Гаррі Поттер і в'язень Азбакану / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023. – 384 с.
- Ролінг, Дж. К. Гаррі Поттер і келих вогню / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023. – 672 с.
- Ролінг, Дж. К. Гаррі Поттер і напівкровний принц / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023. – 576 с.
- Ролінг, Дж. К. Гаррі Поттер і Орден Фенікса / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023. – 813 с.
- Ролінг, Дж. К. Гаррі Поттер і прокляте дитя : сценарій п'єси. Ч. 1. Ч. 2. / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2017. – 352 с. : іл.
- Ролінг, Дж. К. Гаррі Поттер і смертельні реліквії / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2024. – 640 с.
- Ролінг, Дж. К. Гаррі Поттер і таємна кімната / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2025. – 372 с.
- Ролінг, Дж. К. Гаррі Поттер і філософський камінь / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023. – 320 с.
- Ролінг, Дж. К. Історія магії / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2017. – 254 с. : іл.
- Ролінг, Дж. К. Казки барда Білла / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2017. – 128 с. : іл.
- Ролінг, Дж. К. Квідич. Кризь віки. Кенилворті Висп / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА : Wbizz Hard Books, 2018. – 132 с. : іл.
- Ролінг, Дж. К. Несподівана вакансія : роман / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2013. – 544с. – (Доросла серія).
- Ролінг, Дж. К. Фантастичні звірі. Злочини Гріндельвальда : оригінальний сценарій фільму / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2020. – 288 с.
- Ролінг, Дж. К. Фантастичні звірі і де їх шукати / Д. К. Ролінг. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2019. – 154 с. : іл.

Література про життя та творчість письменниці

- Дж. К. Ролінг // Лоренс, С. Дивовижні жінки. Першопроходиці, які не побоялися вирізнятися з-поміж інших / С. Лоренс. – Київ : КМ-БУКС, 2019. – С. 104-105.
- Дмітрашук, Я. Просвітляється розум : [читацька конференція за творами Дж. К. Ролінг про Гаррі Поттера] / Я. Дмітрашук // Зарубіжна література в школах України. – 2008. – № 3. – С. 38-41.

Мельник, А. Мандрівка у твою мрію : [сценарій за твором Дж. К. Ролінг «Гаррі Поттер і філософський камінь»] / А. Мельник // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2002. – № 12. – С. 56-58.

На околиці графства Суррей, Англія : [гра за книгою Д. Ролінг «Гаррі Поттер»] // Розкажіть онуку. – 2016. – № 6. – С. 15.

Титова, Є. Я не чарівник, я тільки вчусь : [урок за твором Дж. К. Ролінг «Гаррі Поттер і філософський камінь»] / Є. Титова // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2003. – № 7. – С. 4-16.

Яременко, О. Інтелект-шоу «Еврика» : [за твором Дж. К. Ролінг «Гаррі Поттер і філософський камінь»] / О. Яременко // Зарубіжна література. – 2017. – № 7. – С. 45-47, 67-69.

Інтернет-ресурси на допомогу бібліотекарю

Офіційний сайт Джоан Роулінг <https://www.jkrowling.com/>

Офіційний сайт Wizarding World <https://www.harrypotter.com/>

Гарвардська промова Джоан Роулінг «The Fringe Benefits of Failure» 2008 року – чудове джерело для підготовки заходів зі старшими підлітками <https://www.youtube.com/watch?v=ZKg75B6odoM>

Матеріали про творчість письменниці на сайті видавництва, що видає її книги українською мовою

<http://ababahalamaha.com.ua/uk/%D0%A0%D0%BE%D0%BB%D1%96%D0%BD%D2%91%D0%94%D0%B6%D0%BE%D0%B0%D0%BD>

10 цікавих фактів із життя Джоан Роулінг <https://vogue.ua/article/culture/knigi/10-cikavih-faktiv-iz-zhittya-dzhoan-rouling-49407.html>

День народження Джоан Роулінг: факти із життя письменниці та написання книг про Гаррі Поттера <https://ogogo.if.ua/tsikavo/den-narodzhennya-dzhoan-rouling-fakty-iz-zhyttya-pysmennytsi-ta-napysannya-knyg-pro-garri-pottera/>

Цікаві факти про Гаррі Поттера <https://vivat.com.ua/blog/tsikavi-fakty-pro-harri-pottera/>

«Мама» Гаррі Поттера: цікаві факти про Джоан Роулінг та «Поттеріану» <https://www.5.ua/kultura/mama-harri-pottera-tsikavi-fakty-pro-dzhoan-roulinh-ta-potterianu-174652.html>

**Комунальний заклад "Запорізька обласна
бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради**

**69006
м. Запоріжжя,
вул. В. Лобановського, 14**

Телефони: (061) 236-85-62

**Електронна пошта: zobd@ukr.net
Сайт: www.zobd.zp.ua**